

Universitatea Tehnică a Moldovei

**PERFEȚIONAREA MANAGEMENTULUI
RISCURILOR AL BĂNCILOR COMERCIALE DIN
REPUBLICA MOLDOVA**

Student:

BOBEICO Anastasia

Conducător:

**ȚURCAN Rina
conf. univ., dr.**

Chișinău, 2024

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Inginerie Economică și Business
Departament Economie și Management

Admis la susținere

Șef DEM: conf.univ.,dr. Țurcan Rina

”_____” _____ 2024

**Perfecționarea managementului riscurilor al
băncilor comerciale din Republica Moldova**

Teză de master

Student: Bobeico Anastasia (_____)

Conducător: Țurcan Rina (_____)

Consultant: _____ (_____)

Consultant: _____ (_____)

Recenzent: _____ (_____)

Chișinău, 2024

REZUMAT

Importanța teoretică a cercetării performanței managementului riscurilor în băncile comerciale din Republica Moldova se axează pe valorificarea unui ansamblu de indicatori economico-financiari, care sunt esențiali pentru evaluarea și îmbunătățirea continuă a gestionării riscurilor.

Acest memoriu explicativ constă din introducere, trei capitole, concluzii și recomandări, 33 surse bibliografice, 5 tabele și 14 figuri.

Introducerea conține actualitatea, importanța și necesitatea temei de cercetare. Este stipulat scopul cercetării și obiectivele planificate.

În **Capitolul I: „Abordarea teoretico-conceptuală a managementului riscurilor bancare”** sunt reflectate importanța și principiile managementului riscurilor, trăsăturile și componentele managementului bancar, îndeosebi specificul clasificării riscurilor și caracteristicile acestora. Sunt cercetate și prezentate și indicatorii de măsurare a rezultatelor aferente riscurilor bancare.

În **Capitolul II: „Analiza indicatorilor managementului riscurilor al băncilor comerciale din Republica Moldova”** este prezentat rolul băncilor comerciale în sistemul economic al Republicii Moldova, în baza unei analize comparative a indicatorilor de cuantificare a riscului, punând în lumină practicile băncii de a monitoriza și gestiona eficient riscurile bancare. Totodată, sunt evaluate și abordate riscurile bancare prin prisma cerințelor Acordului Basel III, ceea ce implică o serie de măsuri de consolidare a stabilității financiare și creșterea transparenței în sectorul bancar. Reieșind din tema tezei, este apreciată și asigurarea riscurilor bancare, întrucât aceasta contribuie semnificativ la stabilitatea financiară a instituțiilor bancare.

În **Capitolul III: „Căi de perfecționare a managementului riscurilor în cadrul băncilor comerciale”** sunt elaborate măsuri de control și gestionare a riscurilor bancare semnificative pentru menținerea încrederii în sistemul bancar și pentru prevenirea colapsului financiar în situații de criză.

În **Concluzii și recomandări** sunt evidențiate rezultatele cercetării, sunt sistematizate concluziile principale ale lucrării și sunt trasate propuneri de minimizare a riscului în cadrul minimizare a riscului în cadrul sistemului bancare sistemului bancare național.

ABSTRACT

The theoretical importance of researching the performance of risk management in commercial banks from the Republic of Moldova is focused on capitalizing on a set of economic-financial indicators, which are essential for the evaluation and continuous improvement of risk management.

This explanatory memoir consists of an introduction, three chapters, conclusions and recommendations, 33 bibliographic sources, 5 tables and 14 figures.

The **introduction** contains the actuality, importance and necessity of the research topic. The purpose of the research and the planned objectives are stipulated.

In Chapter I: "**Theoretical-conceptual approach to banking risk management**" the importance and principles of risk management, the features and components of banking management, especially the specifics of risk classification and their characteristics, are reflected. The indicators for measuring the results related to banking risks are also researched and presented.

In Chapter II: "**Analysis of risk management indicators of commercial banks from the Republic of Moldova**" the role of commercial banks in the economic system of the Republic of Moldova is presented, based on a comparative analysis of risk quantification indicators, highlighting the bank's practices to monitor and manage efficient banking risks. At the same time, banking risks are evaluated and addressed through the lens of the requirements of the Basel III Agreement, which involves a series of measures to strengthen financial stability and increase transparency in the banking sector. Based on the theme of the thesis, the insurance of banking risks is also appreciated, as it contributes significantly to the financial stability of banking institutions.

In Chapter III: "**Ways to improve risk management in commercial banks**" significant banking risk control and management measures are elaborated to maintain confidence in the banking system and to prevent financial collapse in crisis situations.

In the **conclusions and recommendations**, the research results are highlighted, the main conclusions of the work are systematized and proposals are made to minimize the risk within the national banking system.

CUPRINS

INTRODUCERE	1
1. ABORDAREA TEORETICO-CONCEPTUALĂ A MANAGEMENTULUI RISCURILOR BANCARE	2
1.1. Definierea, importanța și principiile managementului riscurilor.	2
1.2. Trăsăturile și componentele managementului bancar.	6
1.3. Riscurile în activitatea bancară și caracteristicile acestora.	11
1.4. Influența factorilor de mediu asupra managementului riscurilor bancare.	22
2. ANALIZA INDICATORILOR MANAGEMENTULUI RISCURILOR AL BĂNCILOR COMERCIALE DIN REPUBLICA MOLDOVA	26
2.1. Rolul băncilor comerciale în sistemul economic al Republicii Moldova.	26
2.2. Abordarea riscurilor bancare prin prisma cerințelor Acordului Basel III. Elemente definitorii.	35
2.3. Analiza indicatorilor de risc al băncilor comerciale din Republica Moldova.	41
2.4. Asigurarea riscurilor bancare.	46
3. CĂI DE PERFEȚIONARE A MANAGEMENTULUI RISCURILOR ÎN CADRUL BĂNCILOR COMERCIALE	52
3.1. Metodologia evaluării eficienței managementului riscurilor în cadrul băncilor comerciale.	52
3.2. Măsuri de control și gestionare a riscurilor bancare semnificative.	55
3.3. Optimizarea sistemului de management al riscurilor bancare.	57
CONCLUZII	62
BIBLIOGRAFIE	64

INTRODUCERE

Motto: „*Riscul este condiția oricărui succes*”
L. De Broglie.

Managementul riscurilor bancare este o artă subtilă ce necesită vigilență, previziune și adaptabilitate. Prin anticiparea și gestionarea riscurilor, băncile nu doar că protejează activele și interesele stakeholder-ilor, ci transformă incertitudinea într-o oportunitate strategică de a fortifica stabilitatea financiară și de a promova inovația.

Perfecționarea managementului riscurilor în băncile comerciale din Republica Moldova reprezintă o temă de cercetare crucială în contextul economic actual. Aceasta vizează evaluarea și îmbunătățirea strategiilor prin care băncile gestionează riscurile pentru a asigura stabilitatea și sustenabilitatea lor pe termen lung. În Republica Moldova, contextul specific include provocări legate de reglementările financiare în schimbare, necesitatea alinierii la standarde internaționale, și un mediu economic caracterizat prin volatilitate și incertitudine.

Focalizarea pe managementul riscurilor este esențială pentru a preveni crizele financiare și pentru a proteja depozitele clienților. Prin perfecționarea acestui aspect, băncile pot evita expunerea la riscuri nejustificate și pot îmbunătăți eficiența operațională. Acest lucru include dezvoltarea de noi modele de evaluare a riscurilor, îmbunătățirea sistemelor de control intern și integrarea tehnologiei în procesele de monitorizare și analiză a riscurilor.

Pe măsură ce sectorul bancar din Moldova continuă să se dezvolte și să se integreze în piețele financiare globale, importanța unui management robust al riscurilor devine tot mai accentuată. Această teză își propune să exploreze modalitățile prin care băncile din Moldova pot îmbunătăți gestionarea riscurilor prin adaptarea la noile tendințe și cerințe, consolidând în același timp securitatea financiară și competitivitatea lor.

Managementul riscurilor în cadrul sistemului bancar național este marcat de specificitățile unei economii aflate în tranziție, cât și de caracteristicile distincte ale sectorului bancar intern. Această combinație de factori, în contextul actual, subliniază în mod categoric relevanța și importanța subiectului acestei teze.

În cadrul acestei lucrări, s-au expus rezultatele cercetării privind impactul factorilor economici asupra stabilității sectorului bancar, evidențiind cum variațiile macroeconomice influențează riscurile bancare și capacitatea de adaptare a instituțiilor financiare în fața schimbărilor.

BIBLIOGRAFIE

1. MAMALIGA V., ȚURCAN R., Metodologia cercetării științifice: Note de curs. Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2022. – 100 p. ISBN 978-9975-45-790-3
2. *Legea nr.202 privind activitatea băncilor din 06.10.2017*. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.434-439 din 15.12.2017.
3. Strategia de implementare a standardelor BASEL III prin prisma cadrului legislativ european. Disponibil: [Strategia de implementare a standardelor BASEL III prin prisma cadrului legislativ european | Banca Națională a Moldovei \(bnm.md\)](#)
4. Dicționar al limbii române [citată 28.03.2024]. Disponibil: <https://www.dex.md/>.
5. BÂRSAN-PIPU, Nicolae. *Managementul riscului. Concepte – Metode – Aplicații*. Brașov: Editura Universității “Transilvania”, 2003. 214 p. ISBN 973-635-180-7.
6. STIHI, Liudmila. *Managementul riscurilor în afaceri: (curs universitar)*. Chișinău: Departamentul Editorial – Poligrafic al ASEM, 2010. 222 p. ISBN 978-9975-75-539-9.
7. GHEORGHÎȚA, Maria. *Managementul riscurilor în afaceri. Indicații metodice*. Chișinău: Editura “Tehnica-UTM”, 2019.
8. DERMENGI, Daniela, COCIUG, Victoria. Criterii de eficiență a supravegherii bancare prin prisma Basel III – cazul Republicii Moldova. In: *Orientări actuale în cercetarea doctorală*, Ed. 7, 7 decembrie 2017, Bălți. Bălți, Republica Moldova: Tipografia "Indigou Color", 2017, Ediția 7, p. 44.
9. GHEORGHÎȚA, M. Riscul – componentă inevitabilă a activității de antreprenariat. *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Exacte și Economice)*. 2013, nr.7(67), pp 113-116. ISSN 1857-2073
10. GÎRLEA, Mihail. Managementul riscului – componentă a guvernantei corporative aplicată în băncile comerciale. In: *Integrare prin cercetare și inovare.: Științe juridice. Științe economice.*, 26-28 septembrie 2013, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2013, R, SJ, SE, pp. 264-266.
11. Esența și particularitățile managementului bancar. Disponibil: <https://www.scribd.com/doc/229645472/Esenta-Si-Particularitatile-Managementului-Bancar>

12. Managementul activității băncilor comerciale. Disponibil: <https://www.scribd.com/document/498055850/MANAGEMENTUL-ACTIVITATII-BANCILOR-COMERCIALE>
13. ȚURCAN, Rina; ȚURCAN, Iuliu. „Capcanele” Creditelor utilizate în vederea finanțării afacerii. Anuar Științific al Institutului de Relații Internaționale, 2011, 9: 146-150
14. Managementul riscului în activitatea bancară. Disponibil: <https://www.scribd.com/doc/53133671/Managementul-Riscului-in-Activitatea-Bancara>
15. Ratele dobânzilor. Disponibil: <https://www.bnm.md/ro/content/ratele-dobanzilor>
16. Managementul riscului ratei dobânzii. Disponibil: <https://www.scribd.com/presentation/140227110/MANAGEMENTUL-RISFULUI-RATEI-DOBANZII>
17. Riscul valutar bancar. Disponibil: <https://www.scribd.com/doc/59682596/Riscul-Valutar-Bancar>
18. TURCAN, Rina; TURCAN, Iuliu. THE TAXES'IMPACT ON THE ENTREPRENEURIAL ACTIVITY DEVELOPMENT. “Victor Slăvescu” Centre for Financial and Monetary Research, 63
19. CIPRIAN-DAN, Costea. Riscul de lichiditate și impactul acestuia asupra informațiilor prezentate în situațiile financiare anuale ale instituțiilor de credit. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/268290380_RISFUL_DE_LICHIDITATE_SI_IMPACTUL_ACESTUIA_ASUPRA_INFOMATIILOR_PREZENTATE_IN_SITUATIILE_FINANCIARE_ANUALE_ALE_INSTITUTIILOR_DE_CREDIT
20. Gestiunea riscului de lichiditate. Disponibil: <https://www.scribd.com/doc/55617006/Gestiunea-Riscului-de-Lichiditate>
21. Analiza managementului riscului de lichiditate și solvabilitate. Disponibil: [Analiza managementului riscului de lichiditate și solvabilitate \(revistadestatistica.ro\)](https://www.revistadestatistica.ro/analiza-managementului-riscului-de-lichiditate-si-solvabilitate)
22. Modele de analiză a riscului de insolvabilitate în instituțiile financiar-bancare. Disponibil: [Modele de analiză a riscului de insolvabilitate în instituțiile financiar-bancare \(revistadestatistica.ro\)](https://www.revistadestatistica.ro/modele-de-analiza-a-riscului-de-insolvabilitate-in-institutiile-financiar-bancare)
23. Riscul de țară. Disponibil: [Riscul de tara - Tradeville](https://www.researchgate.net/publication/268290380_RISFUL_DE_TARA)
24. Riscul de țară. Disponibil: <https://www.scribd.com/document/136455793/riscul-de-tara>

25. Analiza indicatorilor de risc bancar. Disponibil:

<https://www.scribd.com/doc/52941747/Analiza-indicatorilor-de-risc-bancar>

26. <https://comertbank.md/>

27. <https://www.energbank.com/ro>

28. <https://www.maib.md/ro>

29. <https://www.ecb.md/>

30. <https://eximbank.md/ro>

31. <https://micb.md/>

32. <https://www.procreditbank.md/>

33. <https://www.victoriabank.md/>

34. <https://www.mobiasbanca.md/>

35. <https://www.bcr.md/ro/persoane-fizice>

36. <https://fincombank.com/>

37. <https://www.bnm.md/bdi/>